

Financiering voor het uitvoeringsprogramma Regionale Energietransitie Holland Rijnland voor 2019-2025

Datum: 9 mei 2018 versie 3.0
Opgesteld door Jeroen Ververs

Inleiding

Tijdens het AB Holland Rijnland van 14 maart is het uitvoeringsprogramma voor 2018 vastgesteld, met daarbij de plannen van aanpak voor de zes uitvoeringslijnen. Omdat het programmabudget – waaraan alle partners een bijdrage hebben geleverd – ziet op middelen voor 2017 en 2018 is het wenselijk nu al te kijken naar de financiering van het uitvoeringsprogramma voor 2019 en de jaren daarna om op deze wijze de financiering van het programma tot minimaal 2025 in de planning en control cyclus te kunnen verankeren. Aangezien we pas net van start zijn gegaan, kunnen we de uitvoering nu nog niet of nauwelijks evalueren en dus ook niet goed onderbouwd aan geven wat er minimaal nodig is aan programmageld voor de komende jaren.

We zien dat het bewustzijn en de urgentie voor het thema energie toeneemt (zowel bij Rijk, provincie als gemeenten) en dat ontwikkelingen snel gaan. Er is een flinke inzet nodig van alle partijen om de ambities uit het Energieakkoord te kunnen realiseren. Niet alleen de partners bij het Energieakkoord maar ook de bedrijven, woningcorporaties en andere stakeholders waarvoor en waarmee wij in de regio activiteiten organiseren, zien het belang van een regionale aanpak. Ook het Rijk gaat steeds meer sturen op de energietransitie.

Om voort te kunnen bouwen op de eerste stappen die we regionaal hebben gezet in 2018, lijkt het niet meer dan aannemelijk om minimaal uit te gaan van een zelfde bedrag dat aanvankelijk voor 2018 was begroot (in het Energieakkoord dat op 27 september 2017 is ondertekend).

Het is goed om er hier op te wijzen dat het daarbij enkel gaat om procesgeld om de regionale energietransitie te stimuleren, partijen daarin te faciliteren en om onderling goed kennis te kunnen delen. Het gaat met name om budget om in- en externe partners aan te jagen, te informeren en faciliteren, onderzoeken uit te voeren, in sommige gevallen gezamenlijke opdrachten in de markt te zetten en een goede, regionale structuur op te zetten. Dit staat nog los van investeringsbudget voor energieprojecten en de uitvoering van de energietransitie en ambities van de partners zelf. Daar moeten gemeenten, provincie en hoogheemraadschap in hun begroting ook terdege rekening mee houden. Op regionale schaal, dus binnen het programma, wordt ook gekeken naar mogelijkheden voor de opzet van een regionaal investeringsfonds. Daar volgt binnenkort nog een separaat voorstel voor richting de Stuurgroep.

Verwachte activiteiten en producten in 2019 en verder (eerste aanzet voor een begroting)

De uitvoering van het Energieakkoord loopt langs zes uitvoeringslijnen. Dit jaar is een start gemaakt met de uitvoering. De meeste acties beginnen nu op gang te komen. De verwachting is dat we de meeste zaken zoals gepland in het uitvoeringsprogramma en de plannen van aanpak uit kunnen gaan voeren. Ook is er ruimte om in te springen op nieuwe ontwikkelingen en dus beredeneerd af te wijken van wat van te voren is bedacht.

Voor 2019 en verder worden – per uitvoeringslijn – de volgende vervolgvactiteiten voorzien:

- Energie en Ruimte: nadat een kaart is vastgesteld waarin aan staat gegeven waar er in de regio duurzame energie op wordt gewekt, wordt dit met de provincie gedeeld. Samen met het sociaal-economisch kader biedt dit de uitgangspunten voor verdere uitvoering op dit terrein. In 2019 zal nader in worden gezoomd op een aantal potentiële locaties en zal een participatieproces ingezet worden, waarbij alle stakeholders betrokken zullen worden.
- Warmte: dit is waarschijnlijk de uitvoeringslijn die de meeste capaciteit en inzet zal vergen, niet alleen regionaal maar vooral ook lokaal. Dit jaar is een start gemaakt met een gezamenlijke aanzet voor lokale warmtevisies die vervolgens lokaal nadere invulling krijgen. De inzet is dat zo veel mogelijk visies dit jaar gereed zijn en lokaal worden vastgesteld door de gemeenteraden. Ook zal gewerkt worden aan een regionale visie. 2019 zal in het teken staan van besluitvorming en keuzes maken: voor wijken die van het gas af gaan, voor alternatieve warmtebronnen etc. Ook zal er hard gewerkt moeten worden aan het stimuleren van concrete projecten die een alternatief bieden voor warmte uit gas.
- Energiebesparing: besparing bij bedrijven levert het meeste op. Daarnaast richten we ons in 2019 en verder ook op de doelgroepen maatschappelijk vastgoed en gebouwde omgeving. Op basis van de

inzichten verkregen in 2018, wordt gekeken welke impulsen en prikkels het meest effectief en efficiënt zijn.

- Duurzame Mobiliteit: momenteel wordt ingezet op vergroten van het elektrisch vervoer (laadpalenbeleid), inzetten op deelautobeleid (beleidsvisie en informatiecampagne) en duurzaam doelgroepenvervoer. Voor 2019 wordt dit verder uitgewerkt en wordt ook een relatie gelegd met aanpalende thema's die mobiliteit kunnen helpen verduurzamen. Denk bijvoorbeeld aan waterstof.
- Zon op daken: in 2018 is ingezet op de doelgroepen bedrijven, scholen, sportinstellingen en woningbouwcorporaties om bewustwording en draagvlak te creëren en op te halen waar kansen en knelpunten liggen voor versnelling van zon op daken. Na een evaluatie zal in 2019 gerichte stimulering van meer zon op daken plaatsvinden langs deze lijnen.
- Duurzame Greenports: Het kan zijn dat op een thema alle drie de Greenports worden gefaciliteerd, of dat een thema wordt bedient dat bij een Greenport speelt. Daar waar nodig sluiten we aan en spelen we in op de behoefte van de aanpak binnen de Greenports. Het lijkt er tot nu toe op dat de Greenport waar de glastuinbouw een belangrijke rol speelt, minder behoefte is dan waar grondgebonden teelten zijn, omdat wat de energietransitie betreft de glastuinbouw al jaren voortvarend aan de slag is. Voor de Greenport Duin- en Bollenstreek wordt in 2018 onderzocht waar aangrijpingspunten liggen voor samenwerking op de energietransitie. Op basis van de resultaten wordt in 2019 een gezamenlijke aanpak met anders stakeholders uitgewerkt.

Gevraagde beslissing

Instemmen met het voorstel om voor 2019 tot en met 2025 uit te gaan van een begroting vergelijkbaar met die voor 2018 en deze bedragen daarmee structureel te maken. De gemeenten in een brief – namens de Stuurgroep - te verzoeken om dit mee te nemen in hun begrotingsbehandeling en dit commitment vervolgens schriftelijk te bevestigen.

Begroting 2018 en verzoek per partner voor 2019 en verder

De begroting voor 2018 voor de regionale energietransitie bedroeg € 851.967,-. De inschatting is dat dit budget (aangevuld met het budget voor 2017) in 2018 uitgegeven zal worden. Momenteel is al bijna voor 2 ton aan verplichtingen aangegaan en de komende periode staan er meer uitgaven op stapel. Vooral voor de uitvoeringslijn warmte.

Dit bedrag wordt vooral opgebracht door de gemeenten. Afspraak met de provincie is dat de bijdrage van de provincie per opgave wordt vastgelegd. Met een maximum streefbedrag van € 126.000,- Het betreft een bijdrage aan concrete uitgaven en opdrachten. Voorstel is om dit ook voor 2019 en verder dit bedrag vast te leggen.

Voor de bijdrage van het hoogheemraadschap is momenteel het volgende afgesproken: "Het hoogheemraadschap draagt dit bedrag minimaal bij aan concrete investeringen op het gebied van duurzame energie. Het is geen budget dat extra beschikbaar komt voor het programma". Het is daarom reëel om voor 2019 geen structurele bijdrage vanuit het Hoogheemraadschap op te nemen.

Voor Holland Rijnland is in 2017 en 2018 een bedrag van € 63.000,- opgenomen. Dat is echter een bijdrage die niet tijdelijk is vrijgemaakt ter stimulering van dit speerpunt. Op de meerjarenbegroting is een bedrag van €40.000,- opgenomen. Voorstel is dan ook om daar mee te rekenen.

Wanneer we dan op basis van deze uitgangspunten naar het budget kijken komen we uit op een bedrag van € 734.000,-. Voorstel is om dit bedrag als basis te nemen voor het nog op te stellen uitvoeringsprogramma voor 2019 en verder. En om de bijbehorende bijdragen per partners vast te leggen in de meerjarenbegrotingen.

	Budget 2018 voor regionale opgave	Budget voor 2019 en verder
Alphen aan den Rijn	€ 110.799	€ 110.799
Hillegom ¹	€ 21.644	€ 21.644
Kaag en Braassem	€ 26.794	€ 26.794
Katwijk	€ 65.928	€ 65.928
Leiden	€ 125.784	€ 125.784
Leiderdorp	€ 27.677	€ 27.677
Lisse ¹	€ 23.200	€ 23.200
Nieuwkoop	€ 28.154	€ 28.154
Noordwijk	€ 26.437	€ 26.437

Noordwijkerhout	€ 16.564	€ 16.564
Oegstgeest	€ 23.819	€ 23.819
Teylingen ¹	€ 36.960	€ 36.960
Voorschoten	€ 25.874	€ 25.874
Zoeterwoude	€ 8.332	€ 8.332
Subtotaal gemeenten	€ 567.967	€ 567.967
<i>HLT Samen¹</i>	<i>€ 81.804</i>	<i>€ 81.804</i>
Provincie Zuid-Holland	€ 126.000	€ 126.000
Hoogheemraadschap van Rijnland	€ 95.000	
Omgevingsdienst West-Holland ²		
Holland Rijnland	€ 63.000	€ 40.000
Totaal	€ 851.967	€ 733.966

Planning en proces

Wanneer het PHO Energie heeft besloten om voor 2019-2025 van dit budget en bijbehorende bijdragen uit te gaan, wordt er een brief verzonden vanuit de Stuurgroep aan alle gemeenten en de provincie met het verzoek om deze bijdrage voor de regionale energietransitie mee te nemen in hun begrotingsbehandeling en dit commitment vervolgens schriftelijk te bevestigen.

Na behandeling door de raden na de zomer volgt er een bevestigingsbrief van provincie en gemeenten. Eind 2018 vindt er een evaluatie plaats en op basis van het toegezegde budget en de resultaten uit de evaluatie, zal een definitieve begroting opgesteld worden voor 2019 – 2022 (met een doorkijk naar 20205).